

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Голос про політичне положенє.

(X) Вправді ще вибори до ради державної не покінчені і як-раз тепер почне ся остання компанія особливо в західних австрійських краях, однак вже тепер щораз частійше відзивають ся з різних таборів голоси про політичне положенє, про можливе становище політичних стороництв як і про те, чи можлива буде робота в радї державній.

Недавно подала чеська «Politik» такий голос з Відня. Хоч Молодочехи ведуть завзяту і пристрастну боротьбу виборчу чеських стороництв, однак їх управа думає про те пильно, щоби довести по скінченю виборів до спілки всіх послів чесько-народного табору, а в тім змаганю піддержать її щиро мужі довіря чеських консерватистів. З нагоди соймової сесії відбували ся в Празі часто наради поміж провідниками молодочеського клубу, чеської шляхти і чеських аграрників і однодушно всі висловлювали сей погляд, що чеська делегація повинна в радї державній згідно поступати; а для досягненя сеї ціли утворити спільний клуб, котрий би не лише числом голосів але й карністю і однодушністю показав свою силу і значінє правительству, противникам і колишнім союзникам. Се великий сумнів, чи давня правиця зложить ся в давній формі. Бодай в перших починах сесії се буде неможливо. З сего не випливає, щоби частини давної правиці не могли з собою стояти в якійсь звязи; вже «Союз стороництв правиці» подбає про се, щоби удержати приязні відносини поміж частинами розв'язаної правиці, а «Союз» сей певно утворить ся з послів чеської шляхти, давного «Славянського Союзу» і т. з. центра (клуб Трайінфельза). Утворенє більшости проти або без Чехів є прямо неможливе, а ті, що коло такої роботи заходять ся, переконують ся небавом, що їх

почини стоять в суперечности з інтересами держави, які они нібито заступають. Головною задачею після «Politik» буде рішуче становище чеського клубу супроти правительства.

Замітний також голос чеського посла Крамаржа, котрий недавно розмовляв з редактором Neues Wiener Journal про політичне положенє. Розмова почала ся з нагоди добутку галицьких виборів. «Сей добуток є о стілько несподіванкою, що скрипів «Коло». Галицькі вибори мають неперечно важне політичне значінє. Знаменною появою є се, що Рутовський і Левицький, прихильники союзу «Коло» з лівцею, щезли з видівні. Тим способом виборці вказали напрям, в яким повинно іти «Коло». Побіду польських людських стороництв в 1897. треба тим пояснити, що се були нові стороництва, а такі стороництва вкриті плащиком радикалізму, будять з початку все певні симпатії. А позаяк ці стороництва нічого не зробили і зробити не могли, отже втратили свою популярність».

У виборах в Чехах не сподіває ся др. Крамарж значних перемін. Положенє в Чехах є вельми поважно. Чеське населенє заховало ся взірцево, хоч зайшли такі події, які і найспокійніших могли роздратувати, а іменно розпорядки Спенс-Бодена і Бем-Баверка. Правительство Кербера нічого не досягнуло, а лише роздратувало населенє і погіршило своє положенє. Погроз про зміну ординації виборчої не лякаємо ся. Так само на нічо не здасть ся обмежуванє нашого культурного і народного стану посіданя.

З нинішнього заколоту, сказав Крамарж, не бачу виходу, бо одинака дорога — се порозумінє між Чехами а Німцями, а оно показало ся на нині неможливим. Німці не вдоволили ся знесенєм язикових розпоряджень і домагають ся тепер німецького язика державного. Навіть моравска вірноконституційна шляхта виступає з таким домагачем, отже як можливе тут порозу-

мінє?! На німецький державний язик в радї державній окрім Німців ніхто не згодить ся.

Не може він сказати, чи воскресне давня правиця, хоч добуток галицьких виборів сего не виключає. Але лівця не є спосібна до кермованя в державі, і мимо Gemeinbürgschaft розкладає ся.

Руска справа в урядовім освітленю.

(Далі).

В польській суспільности зовсім не вважали руску народність помершою, але злученою з нею найтіснішими звязами історичних традицій і спільного пожитя. Доказом сего вважає Др. Лозинський факт, що польська суспільність відірвалася в хвилі вибуху антагонізму в році 1848 р. так звану євѣторєску справу як євѣжий політичний витвір, від рускої справи. В адресі, яку вручила цїсареві у Відні польська делегація (а ріжнила ся вона від сучасно у Львові уложеної адреси до трону не тільки що-до головного змісту, але й що-до подробиць і форми), сказано між иньшима, щоби в вѣрних школах викладовим язиком була мова уживана в даній місцевости. Відносило ся се головню до шкіл в східній Галичині, а було найвизначнійшою на ті часи проявою прихильного успосібленя для нормального розвитку і плеканя рускої народности.

Але й правительство не зовсім згоджувало ся з поглядом висловленим Салею, коли для нібито помершої народности робило уступки перед 1848 р. Виявило ся се в кромєрижскім парламенті, коли Едмунд Крайньский виѣ рішучу інтерпеляцію до міністра внутрішних справ гр. Стадіона з докором, що власти сіють незгоду домашню в Галичині між двором а селянами з одного боку, а Поляками і Русинами з другого. В сій інтерпеляції докоряли також правительству, що в галицьких губернїальних оповіщенях почали уживати руского язика без додатку польского текету. Гр. Стадіон не міг дати зараз відпєвїди на ту інтерпеляцію, а коли звернув ся

З писань Ол. Я. Кониського.

Кумедні пригоди.

I.
На хуторі у Китовраса.

(Далі).

Язк у мене трохи одійшов, урівноважив ся: не бовтаєть ся і дуба не стає.

— Глянувши, кажу, на ваші плянтації, зараз знати, що ви діло ведете тямлячи, за указкою науки...

— Я до сего діла зовсім не мішаюсь, бо не тямлю в йому нічого; тютюника держу, але він не письменний.

Я знов спік рака.. А Китоврас далі:

— Мого в тих плянтаціях — тільки і всего, що земля; більш нічого... Артїлю обробляють... отсе вже чи не 15 рік іде, як завели артїль...

— Добре діло — От і по Херсонщині — чули може про Левицького.

— Чув і читав, та не розберу: де правда.. Здаєть ся, більш голосу — ніж діла.

Я вступив ся за артїл і почав з науково-

го погляду доводити велике значіння смілок, здаючись на великі авторитети. Тільки що дійшов до Енгельса, аж тут з сіней вийшла підтикана дівчина з помийницею в руках. Дівчині тій з виду літ 17—18; очи великі, баньковаті, темно-сині, — чисто аксамитові; брови — наче з чорного шовку; ягідки — чисто рожеві лепістолки; шия біла-біла, повна доброго намиєта... а коса!.. Ой, люде добрі! такої коси ніхто з вас і у сні не бачив... Просто щось незвичайне, чудове!.. І тепер — смакую, згадавши ту косу... ніжки, наче з крейди виточені, та повні, пухкі, наче тісто на ошарі.

Коли та дівчина верталась до сьвітлиці, — Китоврас спитав у неї:

— А що, Оленко! можна вже нам до сьвітлиці?

— Зараз можна буде; нехай трохи долівка просохне... Простелемо килими, то й можна буде.

— Се ваша покоївка? спитав я у Китовраса.

— Ні, не покоївка..

— Проста наймичка?

— Ні, не наймичка..

— Та вже не тютюниця?

— Ходить по трохи і коло тютюну...

— Артїльниця?

— Не зовсім ще...

Гм! подумав я: З такими артїльницями і без тютюну голова вчадіє!.. За кільки хвилин та сама дівчина, причинивши двері, — промовила: «Можна вже, йдїть».

— Просимо до сьвітлиці... — сказав Китоврас.

— Деж тут той «замок», де ті розкоши? думав я, оглядуючи сьвітлицю? Нічогоєсьню, що-б хоч нагадувало розкоші. З другої сьвітлиці — меншої, виходив великий ганок в сад: отут — дак дійсне розкоші, але ті, якими надїляє природа. Перед ганком полянка — ступнів 20 завширшки; а на ній ціле море квіток. За полянкою довгий та широкий яр, облямований з берегів віковичними липами да кленами; посеред яру прозорий ставок, а за яром: — ниви, ниви і ниви; здаєть ся, тягнуть ся вони до самого неба.

— Хто се у вас так кохаєть ся в квітках? — питаю ся у Китовраса: мабуть дочки?

— Нема у мене дочок, я бурлака; нежонатий! Вибачте — мовив він далі, — поскучаєте

до гр. Голуховського по інформацію, одержав від него в справозданю з 30-го січня 1849. відповідь того змісту, що вже наслідком міністеріяльного рескрипту, виданого 9-го марця 1847, отже ще перед приїздом Стадіона до Галичини, губерніяльні оповіщення призначені для східно-галицьких циркулів мають бути друквані в рускїм язичі кирилицею. Додав притім Голуховський, що до східної Галичини висилає ся мимо того відповідне число примірників з польським текстом, якого не можна побіч руского, додавати з тої причини, що се місце належить ся німецькому текстови як урядовому.

Але є ще иньший по думці д-ра Лозиньського важнійший доказ на се, що правительство вже перед 1848 роком задумало вихиснувати зазначену гр. Салею ріжницю в народнім напрямі для своїх головних політичних цілій, які містилися в оклику *divide et impera*. Маємо на думці помисл поділу Галичини на дві провінції. Сей помисл становить одну з найважнійших справ усеї діяльності гр. Голуховського. Вважаючи сей помисл погубним, боров ся Голуховський з ним у Львові і у Відні. Хоч се може видавати ся відступленем від речі, належить ся справі поділу Галичини ширша згадка вже з огляду на історичні антеценції як і на законсервовану актуальність справи в руских скрайних програмах, а також з огляду на сю обставину, що Голуховському довело ся вже в перших літах своєї управи звести боротьбу з Головного Рускою Радою з 1848 р.

Цісарське рішення в справі поділу Галичини запало вже 27. лютого 1847. р. «Галичина має бути поділена — як звучить се рішення, — на два губерніяльні округи. Осідком одної губернії має остати Львів, а осідком другої має бути Краків». Дальшою найвищою постановою з 29. марця 1847 оречено, що до краківської губернії мають належати округи: Вадовиці, Бохня, Новий Санч, Ясло, Тарнів, Рясів і Сянок, а львівська губернія мала обнімати решту галицьких округів і Буковину. «Речинець до сего поділу провінції, пише найвищий канцлер гр. Інзагі до львівської губернії 3. цвітня 1847 р. — на два округи, котрі однак не будуть називати ся східною і західною Галичиною, має бути поданий аж по укінченю всіх потрібних до того приготувань. Треба при тім однак узгляднити всі обставини, які мають в сій справі вплив, а передовсім се, щоби сим поділом не була наражена однастайність розпорядків, виданих надворним комісарем гр. Рудольфом Стадіоном. Сей гр. Рудольф Стадіон, брат пізнійшого губернатора Франца, скінчив саме тоді об'їздку Галичини і предложив цілу чергу не дуже швидко обдуманих реформ в адміністраційнім устрою, а передовсім установу експонованих комісарів циркулярних як посередне звено між домінією а окружною владою.

отут самотою; мушу покинути вас на пів години; такий саме час, «що мене ждуть» і пішов.

Я обійшов навкруги яр, нарвав квіток і тут мині прийшла думка, дивлячись на ставок: «а що, колиб скупати ся? на віки-б добре. Скупатись треба, тільки руйника; у мене він є, та в пакунку, а пакунок у «фаєтону» на чорному дворі. Туди не яково йти. Ахкало да Гавкало як перестрінуть!... Колиб кого послати, або колиб хто провів від собак.

Сів на ганку і позираю, чи не йти ме хто? Небавом прийшла та сама дівчина, вже в черевиках: вона заслала білою, наче сніг скатертиною стіл і почала лаштувати посуду на обід. Я так ласкавенько до неї:

— Серденько — дівчино! чи не принеслоб ти мині з «фаєтону» пакунку мого?

— Радійша, — каже вона, не підводячи очей на мене — та мині треба і коло столу і печі, ні на кого покинуть; куховарка на городі. Підождіть трохи, вона вернет ся, дак я тоді...

— Добре, добре, моя зіронько! підожду — і, не вам кажучи, так мене і потягло ближше до неї. Став і дивлю ся на неї, а вона:

— Попонудитесь ви у нас!

— Хйба можна нудити ся з такою красою-красею, як ти?

(Далі буде).

Сучасно зажадав гр. Інзагі від бр. Кріга, тодішнього губерніяльного президента і властивої голови провінціоальної управи, цілого ряду справоздань про питання нерозлучно звязані із справою поділу Галичини. Бр. Кріг радо взяв ся до переведеня сеї задачі і заявив центральному правительству, що не буде ніякої трудности з поділом катастральних і ґрунтових податкових оператів, але зато деякі публичні фонди задля трудности треба буде оставити неподільними в львівській управі. Що-до поділу Товариства кредитового земского сам бр. Кріг завагав ся, чи можна поступити рішучо і признав остаточно потребу відкликати ся в тій справі до загальних зборів і станів. Поділ станів насував найбільші трудности, бо ходило о фонди і шляхотску метрику. Але власне сей поділ був для тодішньої губернії вельми принадний.

Справа поділу диєцезий способом приновленим до проєктованого поділу Галичини мусіла лишити ся в завішеню задля замотаних відносин в краківській диєцезії, яких розмотаня з огляду на Росию не думано починати. Задержане *status quo* в перемській диєцезії обидвох обрядів, отже полишене їх парафій в західній Галичині показало ся конечним вже задля церковно-адміністраційних причин, бо перенесенє епископства рим-кат. до Ряшова вимагало би не лише нових коштовних уладжень в тім місті, але приділенє східно-галицької часті диєцезії до великої вже і так львівської диєцезії і утворенє нового гр-к. епископства для нечисленних парафій в західній Галичині не дало би ся зовсім узасаднити. Таким способом насували ся поважні трудности задуманому поділові Галичини.

(Далі буде).

Війскові реклямації.

П. Іван Бачинський, ц. і к. капітан в пенсії і касиєр «Дністра» у Львові (Ринок ч. 10.) оголошує ось яке поясненє:

Загально звісно, що в справах реклямацій війскових діють ся всілякі надужитя, а жертвованих надужить падають наші темні селяне і міщане, котрі не знаючи закона і приписів дають ся ріжним факторам і покутним писарям натягати, без огляду на се, чи мають правну підставу до реклямованя, чи не мають.

Щоби подати примір, як несовісні люди при виготовленю реклямацій поступають, нехай послужить слідуєчий факт:

Перед кількома днями приїхав з далеких сторін один селянин на пораду до мене що-до реклямації сина. Роздививши ся в его паперах т. є в документах, які мають ся долучити до реклямації, сказав я до згаданого селянина: «Таж ви не маєте законних умовій реклямувати свого сина, а виданий на се кожний крейцар є кинений в болото». На тов селянин відповів: «Пане, сю реклямацію робив П... Х. і я ему дав 20 зр. (40 кор.) сего року, так що доси коштує мене тая реклямація до 70 зр. (140 кор.)».

До сего факту не треба дальшого поясненя; замітити однак треба, що сей П... Х., котрий робив згадану реклямацію, знав дуже добре, що з тої реклямації нічого не буде, а що знав о тім, вказує его становище.

Сли реклямація має мати успіх, мусить мати законну підставу, а сли єї не має, то не треба помочи факторів чи посередників, тільки вносить ся коротке поданє до староства, долучаючи свідощтво громадске, витяг родинний з метрик, аркушок ґрунтовий і книжочку податкову. В случаях сумніву що-до тих умовій треба порадити ся чоловіка, котрий знає докладно війскові дотичні приписи і має практику в справах реклямаційних, а є при тім чесний.

Як в многих случаях одні тратять на безосновні реклямації, так знов часто иньші не користають з добродійства закона і багато молодців служать по 3 роки в чинній службі, хоть мають право бути реклямованими і увільненими від служби. Се найбіднійші, котрі як-раз були би в родині найпотрібнійші, а не реклямують їх, бо батько або матір-вдова (або нешлюбна) або опікун нелітного асентиризованого не мають з чого оплатити видатків реклямації. В таких случаях інтересовані люди можуть удатись про-

сто до староства, потребують взяти з собою тільки родинний витяг з метрик і предкладаючи той документ в старостві, просити і домагати ся, щоби їх просьбу (реклямацію) списано протоколярно і дальше доходжене переведено з уряду (без жадної оплати).

Та не тільки таких молодців, що удержують своєю працею родину, т. є. вітця або діда не здібного до праці, або матір, бабуню, вдову (або нешлюбну), або рідню-сироти (сестру або нелітного зглядно незасібного до праці брата) не реклямують перед асентирунком або по заасентерованю, але також не реклямують ся ґазди (самостійні господарі) т. є. такі, котрі підлягаючи ще бранці, мають своє власне чи то в цілости, чи тільки в часті на декреті дідицтва оперте господарство ґрунтове вистарчающе принаймі на утриманє родини з 5 голов.

З урльопованя своїх синів в 3-ім році служби користати мають право в першій лінії відкинені рекляманти, котрих сини 2 роки вислужили в війську. Поданя в таких случаях вносять ся в німецькїм язичі до кінця червня через староство до полку, при котрім сини служать.

Наконець замітити мушу, що кошти виготовленя реклямації не повинні перевищати 5 корон.

В справах війскових і реклямаційних уділяю охотно інформації за надісланем в листі і корони в марках або стемплях. В кождім случаю відносити ся належить до мене лишень письменно.

Документи до історії „нової ери.“

(Далі).

Заяви признаня Є. Е. Митрополиті д-ру С. Сембратовичеви.

Ваша Екцеленція Найдостойнійший Архиепуро руско-кат. Митрополито Галицький!

Русини на окружнім вічу в Бережанах радостно витають діло великого и памятного заявленя прилюдного Вашої Екцеленції в соїм Галицьким при програмі народній поставленій председателем руского клубу Високоповажаним Ю. Романчуком.

Похвалою и апробатою народної програми дали Ваша Екцеленція велику оборону народови Рускому и церкві руско-католическій, — дали Ваша Екцеленція тісну и нерозлучну звязь межі церквою а народом, що становить в кождім народі основу до розвою щасливого — дали Ваша Екцеленція неоспориме свідощтво для житя морально-політичного у нашого народа, так часто обвинованого безвинно.

Руске віче в Бережанах підносячи се діло до гісторичної важности, діло котре в наслідках народного житя через сполученє князів церкви и виступленє їх ділательно яко оборонителів народних перед лицем Найдобротливійшого Монархи и перед Святим престолом Римским, — безконечно важне діло єсть для всіх Русинів — руске віче заявляє прилюдно вдячність Вашій Екцеленції — заявляє прилюдно своє бажанє, щоби Високі Князі церкви заступати могли — и заступали князів мирских заразом нашого народу.

Бо тільки тоді Князі церкви можуть бути вірними толкователями чувств народа перед Найяснійшим Монархою и перед Святим Престолом — бо тоді наш нарід буде мати святий захист від шкідної опіки нячичня політичного и реліґійного — бо тоді наш нарід гідно и достойно піде путем божим и розвинєся всіми змогами своєї народної індивідуальности для хвали Божої і для добра держави.

Слова висказані в горячій любові и сивітській преданности просимо прийняти яко заявленє и адресу всенародної признательности для Князів руско-католическої церкви ва руки Вашої Екцеленції яко Голови церкви и Першого Оборонителя прилюдного нашого руского народа, від

Народного віча руского в Бережанах.

Др. Андрій Чайковскій *адвокат*. Петро Дуткевич *проф. гимн*. Сильвестер Лепкий *свящ*. Юрій Чубатий *парох*. Лонгин Глібовицький *офіціал Ради повітової*. Теодор Кордуба *парох*. Іван Навроцький *парох*. Семион Білик. А. Танчаковскій. Юліан

Насальський проф. гимн. *Громадяне з Поточан:* Іван Дулібський, Дмитро Димар, Бартко Бобель, Франко Концевич, Танає Лецишин, Петро Механев, Іван Дідик, Нико ай Яроцкий, Юрко Пуста, Іван Петрович. *Громадяне з Янчина:* Николай Горейда, Никита Мельник, Олекса Курман, Никола Ленкий, Дмитро Нидяк, Іван Сойка. *Городяне з Потутір:* Стефан Лапунька, Іван Мойсей, Ілько Миськів, Кузь Сеньків, Гринько Думик. — Теодор Барановський з *Бережан.* *Городяне з Дунава:* Іван Байдала, Михайло Карман, Іван Дянид, Петро Рак, Петро Бобель, Іван Кошик, Василь Чорний, Ілько Попадюк, Лука Фурдик, Дмитро Конака, Никола Юрків, Петро Димид. — Іван Пришляк і Матвій Павлів з *Наравва.* *Городяне з Рекшина:* Андрій Занаць, Семко Пан'ків, Олекса Юревич, Яцко Крук. *Громадяне з Посухова:* Гринько Філь, Никола Видима, — Василь Санат проф. гимн. — Федько Скальський. *Городяне з Жолнівки:* Максим Матус, Евгеній Гузар свящ. Мих. Мосора свящ., о. Теофіль Войтович. *Городяне з Саранчук:* Даміян Зарицький, Павло Гавдида, Стефан Скворонський, Іван Макогій, Іван Городецький, Джулинський, Ремоза, Олекса Лотоцький, Антін Франків, Алексій Соколовський, Іосиф Білан з *Тростянця.* — *Городяне з Телячого:* Іван Бойко, Василь Чубатий, Михайло Масний, Олекса Прокопишин, Павло Кузишин, Гринько Смашків, Петро Литицький свящ. Гавриіл Боднар свящ. *Городяне з Новосілки:* Антін Франків, Каролий Телявський свящ. Михайло Хруць, Павло Серняк. — Дмитрій Гузар свящ. Кожуревич учит. нар. Николай Гриців, Іван Дурбак. *Священники:* Концевич, Билинський, Іван Івасечко, Іосиф Гордієвський, Теодор Ковальський, Іоаким Федик, Теофил Любинецький, Емиліян Король, Лавро Дяковський, Михайл Соневидцький, кат. гим. Іосиф Яворський. — Денис Глібовицький, Іван Яцишин, Денис Кобрин, Юрко Білик. Матвій Косців з *Вербова.* *Городяне з Жовківки:* Мартин Вітет, Юрке Пасемко, Василь Нарів, Гринько Нарів, Василь Сен'ків, Павло Запоточний Іван Грабар. — Іван Борщ з *Білого.* Іван Самофал з *Рибник.* Ілько Губицький з *Бережан.* — Федько Роман. Николай Марицький. Антін Рудницький свящ. *Городяне з Козівки:* Теодор Михалюк, Гаврило Несторонич, Стефан Святко, Олекса Черноус, Стах Якубів, Олекса Михалюк, Николаї Горховський, Теодор Гороховський. *Городяне з Шибалина:* Григорій Здирко, Теодор Вербуль, Михайло Мигдал. *Городяне з Путятинця:* Николай Яцковський, Николай Череватий, Григорій Пакула, Григорій Шкробач, Роман Луцишин. *Громадяне з Лучинця:* Теодор Гунчак, Яцко Холява. — Павло Звіришин з *Вулки.* Іван Яцишин з *Лісник.* Іван Петрицький. Гнат Бучинський, Михайло Захарко. *Городяне з Шумля:* Іван Буковин, Яков Пальчак. *Городяне з Бережан:* Павло Нехцай, Михайло Сенишин, Лука Карпинський, Николай Ягоцький, Теодор Івашків, Антін Турчин, Ігнатій Смик. — Стефан Комаряньський з *Курян,* Михайло Служижцький, Андрій Палінський, Павло Огоновський, Адам Мандзієвич, Іван Пришляк, Іван Лотоцький, Михайло Манчук, Стефан Коренівський, Алексій Починок, Данило Хичій, Андрій Буяк, Іван Дунавський, Василь Коренівський, Яцко Хомницький, Семко Ворона, Хома Гуралевич, Федько Романюк. — *Городяне з Слободи:* Іван Гуцало, Іван Ківаль. — Василь Ягодницький, Стефан Сенишин, Ігнатій Янчинський, Тимко Романів, Юрко Пасемко, Яцко Антонів, Роман Матус, Василь Харів, Тимко Лихолат, Леопольд Ярема, Николай Бачинський проф. гимн.

Н О В И Н К И.

— Календар. В неділю: гр.-кат. Даниїла пророка; рим.-кат. Давида. — В понеділок: гр.-кат. Севастьяна; рим.-кат. Сильвестра. — Вівторок: гр.-кат. Бонифатія; рим.-кат. *Новий рік.*

— **Інtronізація Митрополита.** В наміренім цервісно речинци сего торжества зайшла зміна. Доносять нам з автентичного жерела ось що: Інtronізація Преосв. Митрополита Кир Андрея відбуде ся після найновіших диспозицій неперемінно дня 15. січня по полудни. По короткім повитанню в сали львівського двірця наступить в'їзд улицями: Сап'ги, Коперника, Словацького і Міцкевича до св. Юра, де зараз відбуде ся інtronізація, а по інtronізації прийняте представителів властей, корпорацій і товариств та інституцій руских. Подрібну програму сего торжества оголосить Митр. Капітула тими днями.

— **3 Риму** доносять, що о. крилошанин Василь Левицький, прокуратор львівського митрополита і Мсгр. кс. Константин Чорба, прокуратор лат. архієпископа львівського, одержали палієм для новоіменованих львівських митрополитів.

— **«Зоря»**, руске товариство ремісниче в Чернівцях, діждало ся вже затвердження своїх статутів краєвим правительством, а оснувателі скликали перші загальні збори на нинішню неділю.

— **Крадіж в церкві.** З Городка коло Львова доносять, що в ночі з 24. на 25. с. м. невисліджені досі злодії обікрали тамошну церкву. Украдені річі: скарбону, в якій містили ся 4.000 корон, і золоту монстранцію, сховали злодії в городецькім ставі, де найшла їх якась прачка. В виду того церкву не понесла ніякої шкоди.

— **Хрести в викладових саях.** Ректор будапештського університету, по повороті з відпустки, зголосив свою димісію в наслідок того, що в его неприсутности більшість сенату не згодила ся, щоби в викладових саях висіли хрести.

— **Прошене до цісаря на домовині цісареві.** В Капуциньській каплиці на домовині бл. п. цісареві Елисавети поставив хтось прошене до маєстату, заадресоване такими словами: «Достойну паню на престолі, мученицю і тяжко досвідчену матір прошу заступити ся за мене». Прошене передано до цісарської канцелярії.

— **Кому вірити?** До N. W. Jongval доносять телеграфічно з Парижа, що славний п'яв'їст, Ігнатій Падеревський, погіб в Новім Йорку в поєдинку. Друга знова телеграма з Лондону доносить, що Падеревський прибув там з женою з Америки, як реконвалесцент по тяжкій недужі.

— **В кийвській університеті** вибухнув заколот межі студентами і університетськими властями. Причиною непорозуміня мали бути якісь сходи, які устроїли студенти на університеті, без дозволу ректорату. — Студенти просили ректора, щоби вислухав їх жадань, однак ректор відказав. Тоді студенти постановили ждати навіть і тиждень на ректора. І ждали, але під доглядом жандармерії і поліції. По трех днях до зморених голодом студентів прибув генерал жандармів Новицький в ще кількома вишніми рибами і старав ся спершу намовити студентів до залишення цілої справи. Коли ему се не повело ся, казав прикликати ректора університету, щоби вислухав жадань молодіжи. Між иньшим студенти ждали, щоби знесено кару «арешту» на університеті та щоби кількох студентів, видалених за неспіддане ся тій карі, прийняте знова до університету. Ректор не прихилив ся до сих жадань, а студенти постановили застрайкувати по Різдяних святках.

— **Еміграція жидів до Америки** за місяць падолист так представляє ся в числах: з Росії виемігрувало 1814 жидів, з Австрії 1260, з Румунії 364, з Німеччини 32, з Туреччини 19, з Голандії 2, з Англії і Франції по 1. З них лишило ся в Новім Йорку 2395 жидів, а 1078 поселило ся в иньних містах Сполучених Держав і Канади.

— **Китайці в Англії.** Один з властителів пралії в Лондоні спровадив з Китаю кількох китайських родин до роботи і дуже з них тепер вдолений. Китайць ість тільки, що пересічний Англієць, а працює з подвійним замилованем. Фабриканти задумують також спровадити кілька тисяч Китайців до роботи. В богатіях аристократичних домах в Лондоні держать тепер Китайців замість покоївок.

— **Воскрес.** «Св'їтъ» доносять про таку подію: Поліційна сторожа в Устюзі великій найшла на улиці неживого чоловіка, а прикликаний лікар не приглядав ся довго трутови, але видав свідощтво, що Н. Н. помер нечаянно на улиці, і приказав відвезти моці до просекторії. Там розібрано тіло з одіжи, положено на столі, а під голову покладено поліно. На другий день мала відбуту ся секція моці. Однак нічний холод пробудив неживого — після несовісного осуду лікаря. Померший зірвав ся на рівні ноги, глянув по хаті і нізнав в одній хвилі, де находить ся. Пірвав своєю твердою подушку, вибив нею вікно і як стій, вибіг на улицю. Нічні сторожі думали, що якийсь божевільний утік зі шпиталю, і зловили утікаючого та завели до циркулу, де той сам міський лікар, що видав свідощтво смерти, ствердив, що померший ожив і пустив его на волю.

— **Заборона продажі** алкоголічних напоїв у кантинах. Французький міністер війни, генерал Галліфе видав ось який наказ для армії: «Дорогий генерале! Щоби охоронити війська, які стоять під вашою власттю, перед небезпеченством зі сторони алькоголізму, халали ся військові шефи до різних средств дотично алькоголізму по касарнях. В новіших розпорядженнях заказано продавати купчикам в певних годинах горівку і иньні лікери, хоч дозволено на вибір духових напоїв; иньні розпорядження дотикають безусловного заказу продажі алькоголю в кантинах. З гігієнічного і дисциплінарного боку є потрібно річю положити кінець тим ріжнородімьм наказам та заказам, що розтяга-

ють ся на поодинокі полки, а не на цілу армію. Тож видав я безусловний заказ спровадити в кантинах горівку, алькоголічні лікери або які иньні мішанини, що загально знані під іменем «Apéritif». Ся заборона розтягає ся на всі кантини касарнів і на маневрах. В кантинах можна продавати лиш ось які напої: вино, пиво, яблочник, мід і звичайні напої (каву, чай, молоко, чеколяду і т. п.), що не мають в собі ніяких алькоголів. Я жадаю від вас, щоби ви доложили всіх старань, аби мое оголошене увійшло найскорше в жите».

— **Люта зима** настала в Тесалії. Глибокі сніги вкрили цілу тесальську долину, а гори Осса і Олімп представляють чудовий вид, коли розступить ся мрака, що закриває їх і залягає цілу долину. Задля великої студіни діти приходять до школи аж о 10. годині перед полуднем.

— **Опришок чи божевільний?** Якийсь Каратаназіо в Атенях в три дні по своїм одруженю з донькою якогось селянина допустив ся убійства і втік відтак та пустив ся на розбій в сусідних сторонах. Жінка его вернула до родичів а він зажадав тоді, щоби она прийшла назад до него і жила разом з ним з розбоїв і він навіть відгрожував ся, що зімстить ся, як она не прийде. Колиж не міг поставити на своїм, зловив десятилітнього брата своєї жінки і прозив, що его заріже, коли она не верне до него. Тоді батько обіцяв ся сам відвести доньку до опришка, але рівночасно і постарав ся о військову поміч. Опришок однакож догадав ся, що на него наставили с'їть. Із злости, що его хотять зрадити, застрілив насамперед тестя а відтак власну жінку, а з хлопцем утік, але мабуть вже й его так само застрілив. Війську й доси не удало ся зловити опришка.

— **Збірки газетних витинків.** Не всім звісно, як дуже розширило ся збиранє газетних витинків в послідних десятих літах. Не лише приватні особи займають ся тим, але істнують навіть окремі заведеня і контори, яких задачею є, чито на порученя чи на замовленя, витинати з часописий певні вісти. Прим. окремі контори по більших містах витинають для поліції зі всіх часописий донесеня про напади, крадіжки, грабежи і т. п. Збірки витинків з газет о тій самій справі доходять нераз до величезних розмірів. Так прим. «Observer» у Відні зібрав був 23.840 витинків про гацьку конференцію, а 17.255 витинків про одну з папських енциклій. Якийсь Англієць зібрав доси 31.789 статей писаних по англійськи про війну полуднево-африканську. Некрольоги цісареві Елисавети, зібрані зі всіх часописий с'віта становили збірку кількадесятьох тисячів примірників.

— **Ц. к. Дирекція залізниць державних** оповіщує:

В окрузі ц. к. Дирекції залізниць державних в Празі отворено і передано до ужитку дня 15. грудня 1900 часть залізничного шляху з Коліна до Найгоф над Сазавою на льокальній залізници з Коліну до Черван. — Рух поїздів поміж отвореними стациями Червоний-Печкав, Радбож, Хотухов-Пучер, Пучер, Бечвар, Гате, Углірскє і Яповіце над Сазавою відбуває ся правильно і є поданий в «розкладі їзди».

Адриятичко-північно-німецький союз залізничий. — З днем 1. січня 1901 входять в жите нові тарифи (часть II.) для повисших звязків залізничих.

Дотеперішню ладівню Квачала на шляху Суха Скавці-Серна-Водна отворено дня 10. грудня с. р. для руху особового і пакункового за оплатою валежитосги в стації призначеня. Білети їзди видають кондуктори в поїзді.

Телеграми.

Відень, 29. грудня. Arbeiter Ztg. оголошує тайний обижник міністра війни в справі конфіскованя соціалістичних і анархістичних відозв від жовнірів. Кожий жовнір, коли до его рук дістанє ся така брошура, повинен здепонувати єї у приложеної власті.

Варшава, 29. грудня. З Петербурга надійшла чутка, що в р. 1901 стануть заведені суди присяглих в варшавській губернії. Дотичний проєкт мав виробити ще померший ген. губернатор Імеретинський.

Берлин, 29. грудня. Пішла вістка, що цар хоче привяти Крігера на Рівієрі, куда виїде в січни. Крігер, залитаний про се в Газі, заявив, що не знає ще про се нічо певного.

Рим, 29. грудня. Прибув сюди ген. Гробрер Бота, брат головного команданта боєрської армії Людвика Боти. Гробрер удає ся до Крігера з спеціальною місією. В інтервю заявив, що теперішня війна мусить скінчити ся забором Капляндиї від Англії. Лише скорий мир під услівем независимости Трансвалю і Оранії охоронить Англію від сеї страти.

